

12

REGULAE INDICIS
SACROSANCTAE SYNODI
TRIDENTINAE

JUSSU EDITAE

REGULA I.

Libri omnes, quos ante annum M. D. XV, aut summi Pontifices, aut Concilia oecumenica damnarunt, & in hos Indice non sunt, eodem modo damnati esse censeantur, sicut olim damnati fuerunt.

REGULA II.

Hæresiarcharum libri, tam eorum, qui post prædictum annum hæreses invenerunt, vel suscitaverunt, quam qui hæreticorum capita, aut duces sunt, vel fuerunt, quales sunt Lutherus, Zwiglius, Calvinus, Balthasar Pacimoutanus, Schwenckfeldius, & his similes, cujuscumque nominis; tituli, aut argumenti existant, omnino prohibentur. Aliorum autem hæreticorum libri, qui de Religione quidem ex professo tractant, omnino damnantur.

Qui vero de Religione non tractant, a Theologis Catholicis, jussu Episcoporum, & Inquisitorum examinati, & approbati, permittuntur.

Libri etiam catholice conscripti, tam ab illis, qui postea in hæresim lapsi sunt quam ab illis, qui post lapsum ad Ecclesie gremium rediere, approbati a Facultate Theologica alicujus Universitatis Catholicæ, vel ab Inquisitione generali, permitti poterunt.

REGULA III.

Versione Scriptorum etiam Ecclesiasticorum, quæ hactenus editæ sunt a damnatis Auctoribus, modo nihil contra sanam doctrinam contineant, permittuntur.

Librorum autem veteris Testamenti versiones viris tantum doctis, & piis, judicio Episcopi concedi poterunt; modo hujusmodi versionibus, & tanquam elucidationibus

REGULÆ INDICIS

Vulgatæ editionis, ad intelligendam sacram Scripturam, non autem tanquam sacro textu utantur.

Versiones vero novi Testamenti ab Auctoribus primæ Classis hujus Indicis factæ, nemini concedantur, quia utilitatis parum, periculi vero plurimum lectoribus ex earum lectione manare solet.

Si quæ vero adnotationes cum hujusmodi, quæ permittuntur, versionibus, vel cum Vulgata editione circumferuntur, excunctis locis suspectis a Facultate Theologica alicujus Universitatis Catholicæ, aut Inquisitione generali, permitti eisdem poterunt, quibus & versiones.

Quibus conditionibus totum volumen Bibliorum, quod vulgo Biblia Vatabli dicitur, aut partes ejus, concedi viris piis, & doctis poterunt.

Ex Bibliis vero Isidori Clarii Brixiani prologus, & prolegomena prædicantur; ejus vero textum, nemo textum Vulgatæ editionis esse existimet.

REGULA IV.

Cum experimento manifestum sit, si sacra Biblia vulgari lingua passim sine discrimine permittantur, plus inde, ob hominum temeritatem, detrimenti, quam utilitatis eriri; hac in parte judicio Episcopi, aut Inquisitoris stetur, ut cum consilio Parochi, vel Confessarii Bibliorum, & Catholicis Auctoribus versorum, lectionem in vulgari lingua eis concedere possint, quos intellexerint ex hujusmodi lectione non damnum, sed fidei, atque pietatis augmentum capere posse; quam facultatem in scriptis habeant.

Qui autem absque tali facultate ea legere, seu habere præsumpserit, nisi prius Bibliis Ordinario redditis, peccatorum absolutionem percipere non possit.

Bibliopolæ vero, qui prædictam facultatem non habenti Biblia idiomate vulgari conscripta vendiderint, vel alio quovis modo concesserint, librorum pretium, in usus pios ab Episcopo convertendum, amittant; aliisque pœnis prædelicti qualitate, ejusdem Episcopi arbitrio, subiaceant.

Regulares vero, nonnisi facultate a Prælati suis habita, ea legere, aut emere possint.

REGULA V.

Libri, qui hæreticorum Auctorum opera interdum procedunt, in quibus nulla, aut pauca de suo apponunt, sed aliorum dicta colligunt, cujusmodi sunt Lexica, Concor-

REGULÆ INDICIS IX.

dantiæ, Apophthegmata, Similitudines Indices; et hujusmodi, si quæ habeant admixta, quæ expurgatione indigeat, illis Episcopi, & Inquisitoris, una cum Theologorum Catholicorum consilio sublatis, aut emendatis, permittantur.

REGULÆ VI.

Libri vulgari idiomate de controversiis inter Catholicos, & Hæreticos nostri temporis disserentes, non passim permittantur; sed idem de iis servetur, quod de Bibliis vulgari lingua scriptis statutum est.

Qui vero de ratione bene vivendi, contemplandi, confitendi, ac similibus argumentis, vulgari sermone conscripti sunt, si sanam doctrinam contineant, non est cur prohibeantur; sicut nec sermones populares vulgari lingua habiti.

Quod si hætenus, in aliquo regno, vel provincia, aliqui libri sunt prohibiti, quod nunnulla contineant, quæ si delectu ab omnibus legi non expediat; si eorum Auctores Catholici sunt, postquam emendati fuerunt, permitti ab Episcopo, & Inquisitore poterunt.

REGULÆ VII.

Libri, qui res lascivas, seu obscenas ex professo tractant, narrant, aut docent, cum non solum fidei, sed & morum, qui hujusmodi librorum lectione, facile corrumpi solent, ratio habenda sit, omnino prohibentur; & qui eos habuerint, severe ab Episcopis puniantur.

Antiqui vero ab Ætncis conscripti, propter sermonis elegantiam, & proprietatem, permittantur: nulla tamen ratione pueris prælegendi erunt.

REGULÆ VIII.

Libri, quorum principale argumentum bonum est, in quibus tamen obiter aliqua inserta sunt, quæ ad hæresim, seu impietatem, divinationem, seu superstitionem spectant, a Catholicis Theologis, Inquisitionis generalis auctoritate, expurgati, concedi possunt.

Idem judicium sit de prolegis, summaris, seu adnotationibus, quæ a damnatis Auctoribus, libris non damnatis appositæ sunt: sed post hac non nisi emendati excudantur.

REGULÆ IX.

Libri omnes, & scripta Geomantiæ, Hydromantiæ, Aeromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Necro-

mantia, sive in quibus continentur sortilegia, veneficia, auguria, auspicia, incantationes artis magicæ, prorsus rejiciuntur.

Episcopi vero diligenter provideant, ne Astrologiæ judicariæ libri tractatus, indices legantur, vel habeantur, qui de futuris contingentibus, successibus, fortuitivè casibus, aut iis actionibus, quæ ab humana voluntate pendunt, certo aliquid eventurum affirmare audent.

Permittuntur autem judicia, & naturales observationes, quæ navigationis, agriculturæ, sive medicæ artis juvanda gratia, conscripta sunt.

REGULA X.

In librorum, aliarumve scripturarum impressione servatur, quod in Concilio Lateranensi sub Leone X. Sess. 10. statutum est.

Quare si in alma urbe Roma liber aliquis sit imprimendus, per Vicarium summi Pontificis, & sacri Palatii Magistrum, vel personas a Sanctissimo Domino Nostro deputandas, prius examinetur.

In aliis vero locis ad Episcopum, vel alium habentem scientiam libri, vel scripturæ imprimendæ, ab eodem Episcopo deputandum, ac Inquisitorem hæreticæ pravitatis ejus civitatis, vel diœcesis, in qua impressio fiet, ejus approbatio, & examen pertineat, & per eorum manum, propria subscriptione, gratis, & sine dilatione imponendam, sub pœnis, & censuris in eodem decreto contentis, approbetur; hæc lege, & conditione addita, ut exemplum libri imprimendi authenticum, & manu auctoris scriptum apud examinatorem remaneat.

Eos vero, qui libellos manuscriptos vulgant, nisi ante examinati, probatique fuerint, iisdem pœnis subjici debere judicarunt Patres deputati, quibus impressores; & qui eos habuerint, & legerint, nisi auctores prodiderint, pro auctoribus habeantur.

Ipsa vero hujusmodi librorum probatio in scriptis datur, & in fronte libri, vel scripti, vel impressi, authenticatione appareat; probatioque, & examen, ac cetera gratis fiant.

Præterea in singulis civitatibus, ac diœcesibus, domus, vel loci, ubi ars impressoria exercetur, & bibliothecæ librorum venalium sæpius visitentur a personis ad id deputandis ab Episcopo, sive ejus Vicario, atque etiam ab Inquisitore hæreticæ pravitatis, ut nihil eorum, quæ prohibentur, aut imprimatur, aut vendatur, aut habeatur.

Omnes vero librarii, & quicumque librorum venditores habeant in suis Bibliothecis Indicem librorum venalium, quos habeant, cum subscriptione dictarum personarum; nec alios libros habeant, aut vendant, aut quacumque ratione tradant, sine licentia eorundem Deputatorum, sub pœna amissionis librorum, & aliis arbitrio Episcoporum, vel Inquisitorum imponendis: emptores vero, lectores, vel impressores, eorundem arbitrio puniantur.

Quod si aliqui libros quoscumque in aliquam civitatem introducant, teneantur iisdem personis deputandis renunciare; vel si locus publicus mercibus ejusmodi constutus sit, ministri publici ejus loci prædictis personis significant, libros esse adductos.

Nemo vero audeat librum, quem ipse, vel alius in civitatem introduxit, alicui legendum tradere, vel aliqua ratione alienare, aut commodare, nisi ostenso prius libro, & habita licentia a personis deputandis, aut nisi notorie constet, librum jam esse omnibus permissum.

Idem quoque servetur ab hæredibus, & exequutoribus ultimarum voluntatum, ut libros a defuncto relictos, sive eorum Indicem, illis personis deputandis afferant, & ab iis licentiam obtineant, priusquam eis utantur, aut in alias personas quacumque ratione eos transferant.

In his autem omnibus, et singulis pœna statuatur, vel amissionis librorum, vel alia, arbitrio eorundem Episcoporum, vel Inquisitorum, pro qualitate contumaciæ, vel delicti.

Circa vero libros, quos Patres deputati aut examinarunt, aut expurgarunt, aut expurgandos tradiderunt, aut certis conditionibus, ut rursus excuderentur, concesserunt, quicquid illos statuisse constiterit, tam Bibliopola, quam ceteri observent.

Liberum tamen sit Episcopis, aut Inquisitoribus generalibus, secundum facultatem, quam habent, eos etiam libros, qui his Reguli permitti videntur, prohibere, si hoc in suis regnis, aut provinciis, vel diocesis expedire judicaverint.

Ceterum nomina cum librorum, qui a Patribus deputatis purgati sunt, tum eorum, quibus illi hanc provinciam dederunt, eorundem deputatorum Secretarius Notario sacrae universalis Inquisitionis Romanae descripta, Sanctissimi Domini Nostri jussu tradat.

Ad extremum vero omnibus Fidelibus præcipitur, ne qui audeat contra harum Regularum præscriptum, aut

hujus Indicis prohibitionem, libros aliquos legere, aut habere.

Quod si quis libros Hæreticorum, vel cujusvis auctoris scripta, ob hæresim, vel ob falsi dogmatis suspicionem damnata, atque prohibita legerit, sive habuerit, statim in excommunicationis sententiam incurrat.

Qui vero libros alio nomine interdictos legerit, aut habuerit, præter peccati mortalis reatum, quo afficitur iudicio Episcoporum severe puniatur.

OBSERVATIONES

AD REGULAM QUARTAM ET NONAM

CLEMENTIS PAPAE VIII.

JUSSU FACTÆ

Circa quartam Regulam.

Animadvertendum est circa suprascriptam quartam Regulam Indicis fel. rec. Pii Papae IV. nullam per hanc impressionem, et editionem de novo tribui facultatem Episcopis, vel Inquisitoribus, aut Regularium Superioribus, concedendi licentiam emendi, legendi, aut retinendi Biblia vulgari lingua edita, cum hactenus mandato, et usu sanctae Romanae, et universalis Inquisitionis sublata eis fuerit facultas concedendi hujusmodi licentias legendi, vel retinendi Biblia vulgaria, aut alius sacrae Scripturae, tum novi, quam veteris Testamenti partes, quavis vulgari lingua editas.

ADDITIO

Quod si hujusmodi Bibliorum versiones vulgari lingua fuerint ab Apostolica Sede approbatæ, aut editæ cum annotationibus desumptis ex sanctis Ecclesiae Patribus, vel ex doctis, catholicisque viris, concedantur. *Decr. Sacr. Congregationis Ind. 13. Junii 1757.*